

Sickla skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Sickla skolas mål

Alla, såväl elever som personal ska tycka att det är tryggt, stimulerande och meningsfullt att studera/arbota på Sickla skola.

Vi ska möta varandra med öppenhet, hänsyn och respekt.

På Sickla skola accepterar vi inte att någon elev eller personal utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling av någon vuxen eller annan elev.

All personal ansvarar för att detta förhindras.

Vi arbetar aktivt förebyggande mot kränkande behandling.

Lagtexter

Denna handlingsplan gäller för barn/elever samt personal i Sickla skola och har sin utgångspunkt i följande dokument:

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De är utrustade med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av broderskap.

Diskrimineringslagen (2008:567), 2 kap 5 §

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

Skollagen (2010:800)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling” (6 kap 7 §). Huvudmannen eller personal får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling (6 kap 9 §).

Skolverkets allmänna råd och kommentarer 2009: För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Alla barn och elever har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö och bemötas med respekt. Förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, skolan och vuxenutbildningen ska vara fria från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. När elever känner sig trygga i skolan påverkas även studieresultaten i positiv riktning.

AFS (Arbetskyddsstyrelsens författningssamling) 1993:17 kap 6 §

Arbetstagare som utsatts för kränkande särbehandling skall snabbt få hjälp eller stöd. Arbetsgivaren skall ha särskilda rutiner för detta. (Med arbetstagare avses här barn/elever samt all personal.)

AFS 1993: 17 kap 5 §

... Det är viktigt att varje arbetstagare är medveten om sin egen möjlighet och skyldighet att medverka till ett gott klimat på arbetsplatsen.

I skollagen och läroplanerna används begreppet ”kränkande behandling” som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.

Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som uppges att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t ex att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t ex att bli hotad eller kallad för hora eller bög)
- Psykosociala (t ex att bli utsatt för ryktesspridning, utfrysning)
- Text- och bildburna (t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms)
- Diskriminerande

All diskriminering är förbjuden. Ingen får diskrimineras p g a:

Diskrimineringsgrunder:

1. Kön,
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan livsåskådning eller ideologi
5. Sexuell läggning
6. Funktionshinder
7. Ålder

All annan kränkande behandling är förbjuden även om det inte kan klassas som diskriminering.

Nulägesanalys och förebyggande arbete

Sickla skola är en grundskola och särskola (Paletten) med ca 300 elever i årskurs F-6.

Sickla skola har åtta fritidshemsavdelningar. En av dessa är Palettens egen fritidshemsavdelning. De flesta av Palettens elever är dock integrerade på de övriga fritidshemmen.

Sickla skola består av fyra byggnader.

Skolan har en stor skolgård med ett skogsparti och en stor asfalterad framsida med en multiarena. Detta gör att eleverna rör sig över stora ytor under dagen.

På Sickla skola finns det tack vare särskolan goda förutsättningar för ökad förståelse av olikheter och elevers olika behov.

Kompetensutveckling för personalen har under de senaste åren handlat om jämställdhet/genus, livskunskap, föreläsningar runt ledarrollen och dess betydelse. All personal har fått fortbildning av specialpedagog och psykolog runt förhållningssätt och metoder.

Personalen har under hösten- 10 fått utbildning av Friends, diskuterat värdegrunden och värdegrundsfrågor och varit delaktiga i uppdaterandet av denna plan.

Skolans regler och normer har diskuterats och arbetats med på olika sätt i varje klass och under gemensamma temadagar.

Sickla skola har:

Elevhälsoteam (EHT) som består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska och skolpsykolog och specialpedagog. Teamet har möten varje vecka.

Trygghetsteam som har möten varje månad. Teamet följer upp elevernas sociala situation i skolan, genomför regelbundna trygghetsenkäter, utreder och arbetar med mobbningsärenden. Trygghetsteamet består av biträdande rektor, skolsköterska och fyra representanter från skolan/fritids.

Förväntningsdokument där skolans och hemmets ömsesidiga åtaganden och ansvar preciseras och aktualiseras när eleverna börjar skolan.

Elevråd som har möte var tredje vecka med rektor om det som händer i skolan och återkopplar till klassråden.

Klassråd som diskuterar saker som rör elevernas vardag.

Friends med kamratstödjare i åk 3-6 tillsammans med vuxna.

Trivselenkäter för att kontinuerligt undersöka elevernas trivsel och trygghet.

Trivsamt skola: Hela skolan har arbetat i temat ”Trivsamt skola” vilket har till syfte att öka både elevernas och personalens delaktighet och ansvar i vår gemensamma arbetsmiljö.

Skolsköterska som har samtal med eleverna om hälsa, värderingar och normer kring sexualitet och könsroller.

Matsalsgrupp med vuxna och elever som arbetar med trivsselfrågor i matsalen

Skolgårdsgrupp med vuxna och elever som arbetar med trivseln och aktiviteterna på skolgården

Grundskolan inkl. fritidshemmet

Kränkningar kan ske på platser där många elever rör sig eller där de vuxna inte ser dem, t ex i korridorer, omklädningsrum och undanskymda platser. De kan också förekomma i klassrum och på skolgården. T ex kan någon/några skratta eller göra miner/ge blickar vid felaktiga svar eller inte vilja arbeta med en kamrat. Eleverna kan vara hårdhänta mot varandra, men hävdar att det är på lek, prata illa om varandra och lämna någon utanför. Kränkningar kan förekomma när eleverna delar upp lag till egna aktiviteter på raster och fritidstid. Vuxna bör vara observanta på sms, mms och elevernas språkbruk över huvud taget.

Särskolan inkl. fritidshemmet

Särskolan har högre vuxentäthet, grupperna är små och personalen finns nära sin elevgrupp på dagarna. Kränkningar eller mobbning kan på grund av detta vara lättare att upptäcka i särskolan.

Det kan hända att grundskoleelever i olika åldrar tittar på särskolans elever och viskar eller pekar om någon låter eller agerar på ett avvikande sätt. Det kan t ex ske på skolgården eller i matsalen. Det kan också förekomma osäkerhet i bemötande eller förhållningssätt från vuxna. Information och dialog behövs i olika sammanhang för ökad förståelse.

I skolans gemensamma aktiviteter och traditioner är det naturligt att särskolans elever deltar efter förmåga. Detta förutsätter dialog och flexibilitet mellan verksamheternas personal då personalens kännedom om barnen/elevernas behov avgör medverkan. Planeringen ska ske i god tid mellan de berörda på särskolan och grundskolan.

Riskområden

- skolgård /raster,
- omklädningsrum,
- gruppindelningar,
- förflyttningar och väntan,
- mobil och internetanvändandet,

Åtgärder för riskområden:

- **Skolgården/raster:**
Rastvärdsschema finns för alla raster under skoltid. Under fritidstid är alltid personal ute tillsammans med barnen.
Skolgårdsgruppen består av vuxna och elever från åk 3-6 som ser över och ansvarar för material i skolans rastbod och på gården, kommer med förslag på spel och lekar och pratar om regler för skolgården.
- **Omklädningsrum i idrotten:**
Om behov uppstår finns det en vuxen i varje omklädningsrum.
- **Kapprum/toaletter i Övre huset:**
Vuxna är med eleverna vid på och avklädning i samband med rast.
- **Gruppindelningar:**
Vid gruppindelningar ansvarar de vuxna för sammansättningen av elever då risken för utstötning minskar.
- **Förflyttningar och väntan:**
Vid alla situationer där eleverna ska stå i kö eller på annat sätt vänta krävs att vuxna finns på plats och är uppmärksamma och organiserar bl. a matsalen.
Matsalsgruppen består vuxna, kocken och elever från åk 3-6 som ser över matsalssituationen t ex. trivselregler, skyltar på maträtter och förslag på förändringar gällande maten.
- **Mobil och internetanvändande**
Skolans stationära datorer står där vuxna rör sig och används ofta tillsammans med smartboard. Vuxna och elever för ständiga diskussioner om vett och faror på nätet.
Huvudregeln är att elevernas mobiler är avstängda och nedplockade under dagen men i studiesyfte och i samråd med personal får den användas.
Mobilpolicyn skall uppdateras kontinuerligt.

Åtgärder om en elev kränker en annan elev

- Skolan får besked om misstänkt mobbning.
- Någon från skolans trygghetsteam kontaktas.
- Undervisande lärare informeras i förväg om man vill tala med eleven eller ”mobbarna”.
Läraren och representanterna kommer överens om tidpunkten för samtalen.
- Samtal enligt given mall. Det är alltid två stycken representanter från trygghetsteamet som talar med de berörda eleverna.
- Representanter från trygghetsteamet tar kontakt med uppgiftslämnaren och med den utsatte och utreder om det handlar om konflikt, mobbning eller kränkande behandling.
Därefter tas kontakt med föräldrar.

- Efter 1-2 veckor kontrollerar representanterna från trygghetsteamet att mobbningen har upphört genom kontakt med den mobbade och den utsatta.
- Flera uppföljningssamtal med mobbarna och den utsatta.
- Vid behov lämnas ärendet till elevhälsoteamet.

Om den mobbade har utsatts för övergrepp eller misshandel som kan betraktas som brott, görs en polisanmälan

Åtgärder om en vuxen kränker en elev

- Varje vuxen tar sitt personliga ansvar för att tala med den kollega som man anser har kränkt en elev,
- Varje misstanke om att en elev blir allvarligt eller återkommande kränkt av en vuxen rapporteras till rektorn,
- Rektor ansvarar för att en utredning kommer till stånd och förhindrar fortsatt kränkning.

Åtgärder om en elev kränker en vuxen

Rektor ansvarar för att en utredning kommer till stånd och förhindrar fortsatt kränkning.

Kränkning mellan vuxna

Rektor är ansvarig och agerar utifrån arbetsmiljölagen. www.arbetsmiljoverket.se

Genusperspektiv i undervisningen

- Vi arbetar medvetet med att flickor och pojkar ska få samma utrymme i olika inläringssituationer.
- Vi ger eleverna möjlighet att välja lekmaterial som inte är könsstereotyp.
- Eleverna får prova på alla typer av idrotter/aktiviteter oavsett kön.
- Vi arbetar oftast med blandade grupper. Finns det ett pedagogiskt syfte kan eleverna delas in i flick- och pojkgrupper.

Ansvarsfördelning

Alla anställda på enheten har skyldighet och ett kollektivt ansvar för att likabehandlingsplanen följs och förankras hos barn/elever, personal och föräldrar i verksamheten.

Rektor ansvarar för

- enhetens likabehandling av alla barn/elever samt att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat.
- att all personal får kontinuerlig uppdatering om likabehandlingsplanens mål och innehåll

Pedagogerna ansvarar för

- att likbehandlingsplanen efterföljs.
- att likabehandlingsplanen aktualiseras på föräldramöten och vid behov
- att alla barn/elever har kännedom om likabehandlingsplanens innehåll och verkar för att planen efterlevs

Barns och elevers ansvar

- är att engagera sig för att leva upp till likabehandlingsplanen samt medverka vid uppföljning och revidering av planen

Utvärdering

Utvärdering av arbetet sker årligen enligt skolans utvärderingsplan

Jämställdhetsplan

Jämställdhet innebär lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett kön, etnisk tillhörighet, funktionshinder eller sexuell läggning.

För Sickla skolas del innebär det att:

- skolan skall verka för att varje elev, såväl flicka som pojke, skall få den undervisning som utgår från vars och ens individuella förutsättningar
- varje elev skall få det utrymme som krävs för elevens sociala och kunskapsmässiga utveckling

- ingen elev får ta så mycket utrymme att det inkräktar på de andras möjlighet att göra sig hörda eller synas
- elever skall ges möjlighet att utveckla sina tankar och intressen utan fördomar om vad som är manligt eller kvinnligt, vanligt eller ovanligt
- jämställdhet som pedagogiskt medel innebär att skolan skall planera och organisera sin verksamhet så att den svarar både mot flickors och pojkars behov av kunskaper, fostran och identitetsskapande samt utifrån den mognad och de kunskapsbehov som var och en har
- vid anställning av personal skall skolan eftersträva att det råder en jämn könsfördelning bland personalen. Detta skall göras för att både flickor och pojkar skall få möjlighet till goda förebilder för sin identifikation och utveckling

Revideras: Juni 2012